

5.9.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis navazuje na vzdělávací obsah několika předmětů 1. stupně ZŠ, v největší míře však na Vlastivědu a Přírodovědu ve 4. a 5. ročníku. Vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Člověk a příroda, jehož součástí je dále Přírodopis, Fyzika a Chemie.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí a zachování trvale udržitelného rozvoje
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací a k jejich aplikování v praktickém životě
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání místního regionu, vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování (analýza, syntéza), zamyšlení se v souvislostech

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Týdenní hodinová dotace v 6., 7. a 8. ročníku činí dvě hodiny, v 9. ročníku jednu hodinu. Časová dotace (6. - 9.r.) byla posílena o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace v souvislosti s postavením zeměpisu jako multivědní disciplíny schopné propojit témata z více předmětů (Přírodopis, Fyzika, Chemie, Dějepis, Občanská výchova, ...).

Výuka probíhá v kmenových třídách, podle potřeby je dále realizována v multimediálních učebnách, kde je k dispozici výpočetní a audiovizuální technika (internet, výukové programy, programy pro zpracovávání dat získaných v terénu, dataprojektor, ...). Další způsoby realizace zeměpisných témat jsou prostřednictvím tematických exkurzí nebo terénního vyučování. Tyto formy vzdělávání jsou uplatňovány v průběhu 6. – 9. ročníku.

Výuka je realizována různými metodami s využitím tradičních i netradičních geografických pomůcek a obrazového materiálu. Nedílnou součástí je skupinová práce žáků s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů a internetu. Žáci se podílejí na vytváření a realizaci projektů, účastní se soutěží s geografickou tematikou.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Klademe důraz na práci s geografickými informacemi (práce s textem, mapou, atlasem, statistickými informacemi a dalšími grafickými výstupy), učíme rozlišovat podstatné od méně důležitého.

Vedeme žáky k syntéze základních geografických poznatků, k vytváření vlastních hypotéz a dokazování pravdivosti, k nalézání souvislostí uvnitř předmětu i mezi předměty.

Vysvětlujeme smysl geografického učení pro základní orientaci v prostoru, přehled ve světě i v místním regionu.

Podněcujeme tvořivost žáků (přípravy referátů, realizace geografických projektů, ...), vedeme je ke vhodné prezentaci svých výsledků a podporujeme sebehodnocení žáků.

Využíváme kladného hodnocení, uplatňujeme individuální přístup k žákům.

Kompetence k řešení problémů

Do výuky zařazujeme praktické úkoly a problémy s geografickou tematikou, navozujeme atmosféru pro jejich řešení (upozorňování na problém, řešení problému, nebát se problémů, ...).

Snažíme se, aby žáci objevovali vzájemnou souvislost mezi společenskými a přírodními geografickými jevy a na konkrétním příkladě tyto souvislosti dokázali vysvětlit.

Podporujeme logické myšlení žáků v souvislosti s využitím základních geografických poznatků v rámci aplikace na zájmové oblasti (analýza, syntéza, zobecňování, ...).

Vedeme žáky k hledání různých řešení, k práci s chybou a zpětné vazbě po řešení problému.

Vytváříme soutěže s geografickou tematikou, do kterých se žáci podle svých schopností a dovedností zapojují.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci mezi jedinci, k používání správné geografické terminologie, místopisných názvů a dalších geografických jevů.

Podporujeme kreativitu žáků při zpracovávání geografických prací ústní i písemnou podobou, učíme žáky obhajovat svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných (etika komunikace).

Vedeme žáky k využívání různých zdrojů geografických informací, k jejich analýze, syntéze a dalšímu využití pro rozšíření obzoru v rámci geografické problematiky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat v týmech pro řešení geografických problémů, zastávat v týmech různé role, respektovat se, vnímat efektivitu této práce a kriticky hodnotit práci celého týmu.

Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (v rámci třídních kolektivů, v rámci týmu při řešení geografických problémů, ...).

Kompetence občanské

Vedeme žáky k vytváření představ o pozitivním a negativním vlivu člověka na životní prostředí, chápání základních environmentálních problémů

Klademe důraz na ekologické myšlení žáků v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje.

Realizujeme činnosti podporující pozitivní vztah žáka k místnímu regionu a České republice.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování pro bezpečný pohyb a plnění činností v terénu.

Výuku doplňujeme o praktické exkurze a terénní výuku.

V rámci konkrétních příkladů o hospodaření lidí v různých oblastech světa seznamuje žáky se způsoby obživy těchto lidí.

Klademe důraz na efektivitu práce, dodržování termínů a pravidel.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací v geografickém vzdělávání v souvislosti s využitím v běžném životě.

Prezentujeme výhody i nevýhody použití jednotlivých digitálních technologií, ukazujeme užití nových technologií v geografickém prostředí

Vedeme žáky ke kritickému posuzování, optimální správě a vhodnému způsobu sdílení geografických dat a informací.

Žáky seznamujeme se způsoby analýzy, hodnocení a prezentace geografických dat za pomoci digitálních prostředků.

Ukazujeme význam digitálních technologií v přírodní i společenské dimenzi lidské společnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis - 6. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Planeta Země			
<p>- objasní postavení planety Země ve vesmíru (vývoj, poloha, stáří)</p> <p>- popíše planetární systém</p> <p>- orientuje se na hvězdné obloze</p> <p>- pomocí konkrétních důkazů vysvětlí tvar Země</p> <p>- uvědomuje si důsledky kulatosti Země</p> <p>- chápe význam zeměpisných souřadnic pro určování polohy</p> <p>- používá zeměpisnou síť</p> <p>- určuje matematickou polohu na mapě i na glóbu</p> <p>- popíše dva základní pohyby Země</p> <p>- uvědomuje si důsledky pohybující se Země</p> <p>- vysvětlí vliv pohybující se Země na život na Zemi (délka dne, roční období, ...)</p> <p>- používá Slunce pro určování světových stran</p> <p>- charakterizuje povrch, polohu a pohyb Měsíce</p> <p>- uvědomuje si důsledky pohybujícího se Měsíce</p> <p>- vysvětlí vliv pohybujícího se Měsíce na život na Zemi</p>	<p>Postavení planety Země ve vesmíru</p> <p>Tvar a rozměry Země</p> <p>Zeměpisné souřadnice</p> <p>Glóbus</p> <p>Určování zeměpisné polohy</p> <p>Země v pohybu (oběh Země, rotace Země)</p> <p>Měsíc – přirozená družice Země</p>	<p>Čj – Galaxie x galaxie, sluneční soustava, význam slova den</p> <p>Př – život na Zemi a ve vesmíru, roční období – změny</p> <p>M – jednotky vzdálenosti, porovnání velikosti těles, úhel, stupeň, kružnice, polokružnice, koule</p> <p>D – stáří vesmíru, existence lidstva, vývoj názorů na tvar Země</p> <p>F – gravitační síla, skupenství látek</p> <p>Ov - kalendář</p>	<p>Možnost exkurze: Hvězdárna a planetárium Plzeň.</p> <p>Možnost využití putovních expozic Hvězdárny a planetária Plzeň.</p> <p>MEV – produkty DPZ</p> <p>Velký důraz na použití názorných pomůcek (modely, telurium, obrázky, počítačové programy, ...)</p> <p>MEV – aktuální informace o výzkumu</p>
Mapa – obraz Země			
<p>- vysvětlí, co je to mapa a jak mapa vzniká</p> <p>- uvědomuje si význam mapy pro zeměpis (zdroj informací, tvorba)</p> <p>- uvědomuje si význam jednotlivých kompozičních prvků mapy</p> <p>- vysvětlí způsoby znázornění obsahu mapy</p> <p>- používá různé druhy map jako zdroj informací, čte mapu</p> <p>- používá s porozuměním základní kartografickou a topografickou terminologii</p> <p>- tvoří jednoduchý plánec, pohybuje se podle mapy, orientuje mapu, hledá vlastní stanoviště</p> <p>- čte mapu s porozuměním (popíše a srovnává vlastnosti jednotlivých oblastí světa – poloha, členitost, ...)</p> <p>- pracuje s busolou a GPS</p>	<p>Mapa</p> <p>Kompozice mapy</p> <p>Obsah map</p> <p>Vznik mapy</p> <p>Druhy map</p> <p>Práce s mapou (v učebně, v terénu)</p> <p>Práce s atlasem</p>	<p>Čj – glóbus (skloňování), popis (náznvosloví)</p> <p>M – práce s měřítkem, převody jednotek délky</p> <p>Vv - kompozice mapy</p> <p>Př, D – tematické mapy</p> <p>Ov – čas, režim dne</p>	<p>Možnost terénní výuky.</p> <p>Možnost využití přístroje GPS.</p> <p>Práce s mapou v učebně.</p>

- uplatňuje zásady bezpečného pohybu v krajině (i v modelových situacích)			
Přírodní složky Země			
<p>- objasní stavbu zemského tělesa</p> <p>- uvědomuje si význam pohybu zemských desek pro život na Zemi</p> <p>- chápe zemský povrch jako výsledek působení vnitřních i vnějších činitelů</p> <p>- porovná různé způsoby vzniku pohoří a ostrovů</p> <p>- rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>- seznámí se s rozložením vody na Zemi</p> <p>- chápe význam vody pro život, rozumí problematice oběhu vody</p> <p>- uvědomuje si vliv vody na život na Zemi</p> <p>- rozumí základním pojmům z oblasti hydrosféry (oceán, ledovec, podzemní voda, pramen, přítok, ...)</p> <p>- chápe podnebí, počasí a rozdílnosti mezi nimi jako výsledek atmosférických jevů</p> <p>- objasňuje, čím je počasí a podnebí ovlivněno</p> <p>- vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště</p> <p>- porovnává podmínky v různých podnebných pásích, vyhledává je na mapě</p> <p>- uvědomuje si vliv atmosférických jevů na život na Zemi</p> <p>- porovnává složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost</p> <p>- uplatňuje zásady bezpečného chování při mimořádných situacích</p>	<p>Stavba Země</p> <p>Pohyb zemských desek (sopečná činnost, zemětřesení)</p> <p>Vznik pohoří</p> <p>Vznik ostrovů</p> <p>Voda na Zemi, povodně</p> <p>Vzdušný obal Země</p> <p>Klimatické poměry na Zemi, bouře, vítr, ...</p>	<p>Př – endogenní a exogenní děje, horniny a nerosty, význam vody a atmosféry, půdy</p> <p>F – teplota, tlak</p> <p>D – pohyb kontinentů v čase</p>	<p>Přiblížení problematiky přírodních složek prostřednictvím věcí z běžného života (vajíčko, zalévání květin, nafukovací matrace, ...).</p> <p>Výjimečnost Azorských ostrovů.</p> <p>EV – environmentální výchova</p> <p>EV – klimatické změny</p> <p>Vlastní experiment: měření teplot, znázornění grafem.</p>
Přírodní krajiny Země			
<p>- objasní příčiny rozdílnosti jednotlivých oblastí světa</p> <p>- seznámí se s jednotlivými přírodními krajinami světa a jejich typickými znaky</p> <p>- uvědomuje si odlišnosti jednotlivých přírodních krajin (vliv přírodních složek, ...)</p> <p>- přiřazuje typické zástupce rostlinstva a živočišstva k přírodním krajinám</p> <p>- hodnotí vhodnost přírodních krajin pro život člověka</p> <p>- uvědomuje si vliv nadmořské</p>	<p>Rozdílnosti oblastí světa</p> <p>Přírodní krajiny světa</p> <p>Polární oblasti, tundra, tajga, smíšený les, step, tvrdolistý les, poušť a polopoušť, savana, tropický deštný les</p> <p>Království hor</p>	<p>Př – rostlinstvo + živočišstvo a jejich rozmístění, rozmanitost organismů</p> <p>M – nadmořská výška</p>	<p>Využití příkladu cestovní kanceláře: cestování do různých přírodních krajin.</p> <p>EV – ekosystémy</p>

výšky			
Lidé na Zemi			
<p>- uvědomuje si význam přírodních surovin pro člověka (průmysl, ...)</p> <p>- chápe rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji, hodnotí využívání přírodních zdrojů člověkem</p> <p>- vysvětluje vznik a lokalizaci některých základních nerostných surovin (uhlí, ropa, plyn)</p> <p>- charakterizuje počet a vývoj počtu lidí na Zemi, uvědomuje si důsledky vývoje</p> <p>- vysvětluje příčiny rozmístění obyvatelstva</p> <p>- chápe rozdílnosti mezi lidmi (biologické i společenské znaky)</p> <p>- uvědomuje si příčiny vzniku rozdílností</p> <p>- posoudí, jaké podmínky souvisí s funkcí lidského sídla</p> <p>- chápe význam hospodářství pro život člověka</p> <p>- vysvětlí vliv přírodních a dalších podmínek na hospodářskou specializaci a lokalizaci</p> <p>- popíše dělení hospodářství na jednotlivé složky, porovná je z hlediska zaměstnanosti</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi</p> <p>- charakterizuje význam a specifika jednotlivých složek hospodářství</p> <p>- lokalizuje na mapách hlavní oblasti hospodářských aktivit světa</p> <p>- charakterizuje život lidí ve vyspělých a rozvojových zemích, uvědomuje si odlišnosti a příčiny, navrhuje možná řešení problémů</p> <p>- chápe pojem globalizace, vysvětluje ho na konkrétních příkladech</p> <p>- uvědomuje si význam mezinárodní spolupráce, popíše druhy, vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace</p>	<p>Využívání přírody člověkem (nerostné suroviny, energie Země, lesy, vodní zdroje, ...)</p> <p>Domov, obec, stát, světadíl, Země</p> <p>Počet lidí na Zemi, rozmístění, rozdílnosti mezi lidmi</p> <p>Život ve městech a na vesnicích</p> <p>Hospodářství, rybolov Zemědělství (typy, oblasti)</p> <p>Průmysl a jeho odvětví</p> <p>Doprava na Zemi (druhy, výhody, nevýhody, ...)</p> <p>Služby (cestovní ruch, obchod, vzdělávání, ...)</p> <p>Život ve vyspělých zemích</p> <p>Život v rozvojových zemích</p> <p>Svět se propojuje</p> <p>Mezinárodní spolupráce (organizace, ...)</p>	<p>M – počet obyvatel, hustota obyvatel, hrubý domácí produkt, grafy</p> <p>Př – využívání přírodních zdrojů Země, rybolov</p> <p>Ov – mezinárodní spolupráce, vyspělost států, domov, obec, ...</p> <p>D – vývoj zemědělství, průmyslu</p>	<p>EV – vliv člověka na životní prostředí</p> <p>MUV – multikulturalita</p> <p>Možnost exkurze: průmyslový závod.</p> <p>Průzkum zaměstnanosti v sektorech hospodářství: třída, ...</p> <p>VDO, VEG – globalizace, mezinárodní spolupráce, lidská práva, demokracie, rasismus</p>
Zeměpis světadílů a oceánů			
<p>- uvědomuje si vývoj současného rozdělení světa (lokalizuje na mapách)</p> <p>- chápe rozdíl mezi pojmy světadíl a kontinent, vysvětluje polohu oblastí Arktida, Oceánie, ...</p> <p>- do slepé mapy zakreslí nejdůležitější objekty místopisu</p>	<p>Rozdělení světa (pevnina, oceán, světadíl, kontinent, Arktida, Oceánie, ...)</p> <p>Austrálie a Oceánie (Tichý oceán) – poloha, rozloha,</p>	<p>D – osídlení Austrálie, kolonizace</p> <p>Ov, Vz – životní styl</p> <p>Aj – rozdílnosti v angličtině</p> <p>Př – přírodní</p>	<p>Samostatné shánění informací – obrazové materiály, zajímavosti, referáty, ...</p> <p>VEG, MUV – objevujeme svět,</p>

<p>oblasti (hodnotí charakteristiky polohy)</p> <p>- charakterizuje (porovnává a hodnotí) danou oblast z hlediska přírodních i společenských složek (zvláštnosti, rizika, bariéry)</p> <p>- vytyčí společné znaky (přírodní i společenské) a výjimečnosti oblasti, rozdělí ji na regiony</p> <p>- na základě typických vlastností charakterizuje modelové státy oblasti</p> <p>- chápe význam oceánů pro život na pevnině</p> <p>- určí hlavní možnosti hospodářského využití oceánů, zná příčiny a důsledky znečištění oceánských vod, uvědomuje si potřebu regulace lovu mořských živočichů</p> <p>- charakterizuje zaměření života lidí v ostrovních státech oceánů</p>	<p>členitost pobřeží, povrch, podnebí, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, hospodářství, regiony, život v Austrálii a Oceánii, vliv oceánu na život na pevnině, problémy oceánu</p> <p>Polární oblasti (Antarktida + Arktida, Severní ledový oceán)</p> <p>- poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, využívání Antarktidy, život v Arktidě a na Antarktidě, vliv oceánu na život na pevnině, problémy oceánu</p>	<p>podmínky, míra endemismu</p> <p>Čj – písmo</p> <p>Ch, Př – znečištění oceánů</p>	<p>multikulturalita</p>
---	--	---	-------------------------

Zeměpis – 7. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Zeměpis světadílů a oceánů			
<p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu</p> <p>- charakterizuje (porovnává a hodnotí) danou oblast z hlediska přírodních i společenských složek (zvláštnosti, potenciál, bariéry, změny a jejich příčiny)</p> <p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony podle zvolených kritérií, porovná a popíše jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry</p> <p>- do slepé mapy zakreslí nejdůležitější geografické pojmy místopisu oblasti</p> <p>- vytyčí společné znaky (přírodní i společenské) a výjimečnosti oblasti, rozdělí ji na regiony</p> <p>- na základě typických vlastností charakterizuje modelové státy jednotlivých oblastí</p> <p>- seznámí se s významnými mezinárodními organizacemi ve</p>	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží - přírodní charakteristiky (povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo) - společenské charakteristiky (obyvatelstvo, historie, kolonizace, rasismus, hospodářství, život v Africe, globální problémy (desertifikace, hlad, nemoci, ...)) - regiony Afriky (severní Afrika (Egypt), země Sahelu, země Guinejského zálivu (Nigérie), východní Afrika (Keňa), jižní Afrika (Jižní Afrika)) <p>Atlantský oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, oceánské dno - vliv oceánu na život 	<p>D – nejstarší osídlené oblasti, staré civilizace, objevné cesty, obchodní stezky, vývoj zemědělství, průmyslu a urbanizace, náboženství, ...</p> <p>Ov – lidská práva, demokratické země, země s totalitním režimem, diktatury, životní úroveň, šetření surovinami</p> <p>Vz – rozdílné podmínky života lidí (hlad, HIV, ...)</p> <p>Př – rozdíly v přírodních podmínkách, vliv člověka na přírodní složky Země, typické druhy rostlin a živočichů, endemické druhy</p>	<p>Samostatné shánění informací – obrazové materiály, zajímavosti, aktuality, referáty, videoukázky, ...</p> <p>Možnost zařazování mentálních map (států, oblastí, světadílů, ...)</p> <p>EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny (globální problémy)</p> <p>Procvičování místopisu pomocí výukového programu Didakta zeměpis</p> <p>VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě</p> <p>OSV - komunikace</p>

<p>světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe důsledky politických změn ve světě - uvědomuje si složitost historického vývoje na dnešní formování regionů světa - uvědomuje si příčiny a důsledky globálních problémů - chápe význam oceánů pro život na pevnině - určí hlavní možnosti hospodářského využití oceánů, zná příčiny a důsledky znečištění oceánských vod, uvědomuje si potřebu regulace lovu mořských živočichů - uvědomuje si specifika a zaměření života obyvatel ostrovních států 	<ul style="list-style-type: none"> - na pevnině - život obyvatel ostrovních států - problémy oceánu (těžba, rybolov, znečištění, ...) <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží - přírodní charakteristiky (povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo) - společenské charakteristiky (obyvatelstvo, indiáni, přistěhovalci, otroci, hospodářství, život v Americe, rozdíly mezi Anglosaskou a Latinskou Amerikou, globální problémy (kácení tropického deštného lesa)) - regiony Ameriky (S Amerika: USA – východ, jih, střed, západ; Kanada, Mexiko, stř. Amerika: pevninská část (Panama), ostrovní část (Kuba) J Amerika: Brazílie a okolí, Andské země (Chile), země Jižního rohu (Argentina)) <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží - přírodní charakteristiky (povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo) - Asie – společenské charakteristiky (obyvatelstvo, historie, vynálezy, náboženství, terorismus, přelidnění x liduprázdné oblasti, hospodářství, život v Asii (Japonsko x Bangladěš)) - Asie – regiony Asie (Blízký východ (Izrael), Střední východ (Saúdská 	<p>Aj – angličtina jako světový jazyk, anglicky mluvící země</p> <p>Ch – využívání zdrojů nerostných surovin, vliv člověka na přírodní složky Země</p> <p>F – možnosti výroby elektrické energie, rychlost v dopravě (letecká doprava x vysokorychlostní železnice, ...)</p> <p>M- znázorňování pomocí grafů a map, porovnávání rozdílností oblastí světa na základě statistických dat (přírodní podmínky, vyspělost, ...)</p> <p>Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací, mezinárodní a česká forma názvosloví, jižní Afrika x Jižní Afrika,</p> <p>Pč – suroviny pro přípravu pokrmů (pochutiny, tropické ovoce, koření, ...)</p>	<p>s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuse nad problémy</p> <p>VEG – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování</p> <p>Návštěvy výstav, prezentací, expozic z jednotlivých částí světa</p> <p>MUV – kultura a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničních rodinách, odlišnosti národů</p> <p>Prezentace žáků prostřednictvím zážitků z jejich cest</p> <p>MEV - aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu</p> <p>Možnost navázání na Dny Asie a Dny Evropy</p>
---	--	--	---

	<p>Arábie), Zakavkazsko, střední Asie, jižní Asie (Indie), jihovýchodní Asie (Thajsko), východní Asie (Mongolsko), Čína, Japonsko, Sibiř a Dálný východ)</p> <p>Indický oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, oceánské dno - vliv oceánu na život na pevnině - život obyvatel ostrovních států - problémy oceánu (těžba, rybolov, znečištění, tsunami,...) 		<p>Podrobné seznámení s regionem stř. Evropa viz. 8. ročník</p>
--	---	--	---

Zeměpis – 8. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Zeměpis světadílů a oceánů – Evropa			
<p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu</p> <p>- charakterizuje (porovnává a hodnotí) danou oblast z hlediska přírodních i společenských složek (zvláštnosti, potenciál, bariéry, změny a jejich příčiny)</p> <p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony podle zvolených kritérií, porovná a popíše jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry</p> <p>- do slepé mapy zakreslí nejdůležitější geografické pojmy místopisu oblasti</p> <p>- vytyčí společné znaky (přírodní i společenské) a výjimečnosti oblasti, rozdělí ji na regiony</p> <p>- na základě typických vlastností charakterizuje modelové státy jednotlivých oblastí</p> <p>- seznámí se s významnými mezinárodními organizacemi ve světě</p> <p>- chápe důsledky politických změn ve světě</p>	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží - přírodní charakteristiky (povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, rostlinstvo, živočišstvo) - společenské charakteristiky (obyvatelstvo, hospodářství, život v Evropě, politické změny, integrace, desintegrace, EU, konflikty národů, Balkán, ...) - regiony Evropy (J Evropa, Z Evropa + alpské země, S Evropa + Pobaltí, JV Evropa, V Evropa a Rusko, střední Evropa) 	<p>Př – životní prostředí, produkty zemědělství</p> <p>D – nejstarší osídlené oblasti, průmyslová revoluce, formování regionu</p> <p>Čj – pozdrav v cizích jazycích</p> <p>Nj – německé reálie</p> <p>M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>F – typy elektráren</p>	<p>Samostatné shánění informací – obrazové materiály, zajímavosti, aktuality, referáty,</p> <p>MEV - aktuality, zdroj informací, obrazový materiál</p> <p>EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana</p> <p>VEG – život v evropském prostoru, integrace, spolupráce zemí, euroregiony, spolupráce v rámci, EU, finance</p> <p>OSV - komunikace s jinými národy, řešení problémů místní oblasti</p> <p>MUV – kultura a tradice, návštěvy v zahraničních rodinách</p>

<p>- uvědomuje si složitost historického vývoje na dnešní formování regionů světa</p> <p>- uvědomuje si příčiny a důsledky globálních problémů</p> <p>- chápe význam oceánů pro život na pevnině</p> <p>- určí hlavní možnosti hospodářského využití oceánů, zná příčiny a důsledky znečištění oceánských vod, uvědomuje si potřebu regulace lovu mořských živočichů</p> <p>- uvědomuje si specifika a zaměření života obyvatel ostrovních států</p>			
Zeměpis České republiky – poloha, rozloha, přírodní charakteristiky			
<p>- určí absolutní geografickou polohu České republiky</p> <p>- vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií v evropském a světovém prostoru</p> <p>- porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států</p> <p>- popíše a přiměřeně hodnotí přírodní poměry ČR (vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo)</p> <p>- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>- k hodnocení a popisu používá obecně zeměpisné a tematické mapy</p> <p>- zhodnotí stav životního prostředí, vymezi NP a CHKO a pochopí jejich důležitost</p>	<p>Poloha a rozloha ČR</p> <p>Absolutní poloha – zeměpisná síť, relativní poloha, vývoj území, hranice, mezinárodní organizace, dopravní význam</p> <p>Přírodní charakteristiky ČR</p> <p>Geologie, povrch, klima, vodstvo, půdy, biota, ekosystémy</p>	<p>Př – geologická stavba</p> <p>M – porovnávání rozlohy</p> <p>F – atmosférické prvky</p> <p>Př – půdy, biota, ochrana přírody</p>	<p>VEG – poloha států v evropském a světovém prostoru, organizace, euroregiony, EU</p> <p>Projekt: Den Evropy</p> <p>OSV - spolupráce</p> <p>EV – stav přírody, ochrana</p>
Společenské charakteristiky České republiky			
<p>- vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice</p> <p>- charakterizuje strukturu obyvatelstva České republiky (věková, národnostní, ...)</p> <p>- vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory</p> <p>- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České</p>	<p>Obyvatelstvo (rozmístění a struktura), sídla (hierarchie sídel, správní členění)</p> <p>Hospodářství (struktura a zaměření, zaměstnanost)</p> <p>Těžba nerostných surovin, zemědělství, lesní a vodní hospodářství (vývoj)</p> <p>Průmysl (vývoj, tradiční obory</p>	<p>M – hustota obyvatelstva, vývoj, grafy</p> <p>Př- vliv přírodních poměrů na osídlení, vliv osídlení na krajinu</p> <p>D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace</p> <p>D – historie regionů</p>	<p>OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů</p> <p>MUV – kultura a tradice, menšiny, rasismus, xenofobie</p> <p>VEG – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách</p>

- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Státy podle vyspělosti Státy podle integrace v seskupeních světa	D – vývoj hranic území	
Globalizace			
<p>- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (kladné i záporné příklady)</p> <p>- uvědomuje si vliv konfliktů a společenských rizik na současný svět</p> <p>- problémové oblasti světa lokalizuje na mapách</p>	<p>Globalizace</p> <p>Změny v zemědělské výrobě Industrializace, omezenost energetických zdrojů Propojování světa – doprava a spoje Růst sektoru služeb Rozvoj cestovního ruchu</p> <p>Přelidnění a hlad, migrace, urbanizace Globální změny klimatu, znečištění atmosféry, přírodní katastrofy Znečištění oceánu, omezenost vodních zdrojů Ničení tropických deštných lesů, pokles biodiverzity Desertifikace</p> <p>Konflikty ve světě (politické, náboženské, vojenské) Terorismus</p>	<p>Př – vliv na krajinu, úbytek druhů, fosilní paliva, podvýživa D – nejstarší osídlení, průmyslová revoluce, demografická revoluce Ov – lidská práva, podmínky života lidí, demokracie, politika, terorismus M – rozbor grafů, práce s daty, statistika Ch – chemizace, kyselý déšť, skleníkové plyny, ozón F – jaderná energetika, průmyslová revoluce, typy elektráren, rychlost dopravy I – spoje, zdroje informací</p>	<p>VEG – globalizace</p> <p>OSV – vztahy mezi lidmi, zodpovědnost při řešení problémů</p> <p>MEV – globalizace, propojování světa, informační technologie</p> <p>Projekt: Tvorba posterů prezentující globální problémy</p> <p>EV – ekosystémy, lidské aktivity, problémy ŽP</p> <p>MUV - multikulturalita</p>
Ochrana přírody a krajiny			
<p>- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry</p> <p>- rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p>- navrhne možná řešení problematiky životního prostředí</p> <p>- porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj</p> <p>- zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální globální úrovni</p>	<p>Přírodní a kulturní krajina, ekosystémy Ochrana přírodního dědictví lidstva Ochrana kulturního dědictví lidstva Trvale udržitelný rozvoj</p> <p>Význam zeměpisného vzdělání pro život</p>	<p>Ov – význam vzdělání pro život</p> <p>D – rozvoj vzdělanosti</p> <p>Př – ochrana ŽP, úbytek druhů, ekosystémy</p>	<p>EV – trvale udržitelný rozvoj, ekosystémy</p> <p>Exkurze do inf. centra environmentální výchovy</p>